

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 1 "
Anul de Onorință
Pe un an . . . 4 Cor.
Pe un an pentru România și America . . . 10 Cor.
Anul de al pentru România și străinătate pe un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Manuscrisurile nu se înlocuiesc.
Telefon pentru oraș și comitat 502.

Teorii politice.

Ori și cine, care urmărește cu luare aminte desfășurarea faptelor petrecute în viața comună, trebuie neapărat să ajungă la convingerea, că individul, ori și cât i-ar fi superioritatea personală, se pierde în masele mari, care ele singure dau îndrumare vieții obștești. Numai oameni, cari nu și-au dat silința să cunoască istoria, ori sunt deprinși a judeca cu superficialitate ușuratică, pot să creadă, că li este dat vr'unui om în lumea aceasta să mâne și să ducă mii și mii de alți oameni după bunul său plac, că vorbele: »Vox populi — vox dei« sunt un moft și că e destul să ai o pozițiune ori o situațiune oare-care pentruca să ajungi la mare însemnătate în viața societății, din care faci parte.

Nu s'au ridicat și nu se pot ridica la însemnătate decât oameni, cari înțeleg pornirile obștești și sunt destul de înțelepți, ca să se conformeze cu ele și duc lăsându-se să fie purtați.

Sunt în practica vieții politice oameni, care o fac aceasta închipuindu-și că duc când sunt duși: oamenii politici de adevărată valoare însă sunt numai aceia, care-și dau cu tot din adinsul silința de a cunoaște pornirile generale pentruca să se ridice conformându-se cu ele, făcându-se organe pentru executarea voinței obștești.

Nu avem să punem în rândul acestora pe ceice tot n'au ajuns să înțeleagă, de ce anume stăruie mulți să se pună la cale o

mare adunare a românilor din regatul ungar.

Trebuie, înainte de toate, să se pună la cale fiindcă sunt mulți cei ce stăruie, și în fața acestor mulți puținii, care nu stăruie, orișicât de sus se vor fi puind ei în propriul lor gând, nu însemnează nimic nici pentru români, nici pentru amici, nici pentru dușmanii lor.

Cine vrea să însemneze în viața politică ceva, nu are să se prezinte singur, ci trebuie să aibă abnegațiunea de a se conforma cu dorințele obștești pentruca să poată reprezenta mulțimea, care ea singură e vrednică de a fi băgată în seamă.

E ridicolă vorba, că prin o asemenea adunare nu se va putea obține nici un rezultat pozitiv.

Ce rezultat pozitiv ar trebui adecă să se obție!

N'are nimeni gândul de a răsturna împărăția, de a sguduți statul ungar din temelii, ba nici chiar de a sili pe Majestatea Sa regele apostolic al Ungariei să se desfacă de actualii săi consilieri, care i-au meritat în grad atât de înalt încrederea.

Nu! — dacă nu va da Dumnezeu să mai intervie și vre-o altă împrejurare priincioasă, dieta din Budapesta va vota și Coroana va sancționa legea propusă de contele Andrassy.

De aici însă nu urmează de loc, ca românii să nu mai protesteze cu toată hotărârea, căci una e, ca mișelia să se facă stând românii blegi la o parte, și alta ca ea să se facă cu toate protestările lor.

E indiferent ce vor face alții: românii au să-și facă datoria dându-și în cea mai energică față convingerea, că reforma propusă de contele Andrassy e o rușine pentru ceice o susțin și o nenorocire nu numai pentru regatul ungar, ci și pentru monarhie în genere.

Și nu e tot una dacă aceasta o zicem noi ziariștii ca risicul de a fi trimiși în temniță și cei câți-va deputați cu risicul de a fi insultați în fața lumii, ori o zic mii și mii de români adunați la un loc pentru ca să dea pe față gândul iar altor mii.

Un succes rațional e deci până chiar și numai convocarea adunării.

Una e să nici n'o convocăm, și alta s'o convocăm și să n'o putem ținea, căci tot e ceva să se știe, că în anul al șase-zeci și unulea al domniei, preagrațiosului nostru monarh, s'a realizat reforma electorală europeană fără ca românii din regatul ungar să fi putut avea măcar și numai voia de a protesta împotriva ei — așa cum ei înșiși cred de cuviință.

Cu atât mai învederat va fi succesul, dacă adunarea se va întruni și ne vom vedea toți la un loc, ca să ne dămerim și îmbărbătăm între noi și să vadă și lumea, că tot mai existăm și suntem tari hotărâți de a exista și de aici înainte.

Rușine, da! — și rușine ar putea să se ajungă, numai însă, dacă n'am fi în stare să ne adunăm mulți ori dacă unii am fi de un gând, iar alții de altul.

Și aceasta e însă bine s'o știm: să vedem și noi înși-ne și să afle și lumea, în

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«

Agatha Bârsescu în Ardeal.

De Horia Petra-Petrescu.

Agatha Bârsescu cutreieră ținuturile românești. Alergă dela gară la gară, se scoală cu noaptea în crup, să nu scape trenul, străbate în trăsura drumuri bolovăroase, sosește în orașele noastre luminate, bate la casele oamenilor, cerând intrare, și apare pe scenele improvizate sau pe scândurile unei modeste scene de provincie.

Scenăria lasă ceva de dorit. Frunzele arborilor sunt mâncate de vreme — n'au vrut să cadă jos, să le înghită pământul, pământul, crede că sunt adevărate și vine el la ele! — pereții castelului medieval sunt cam șterși de soare, podelele n'au lustrul parchetelor, Medea lui Lé-gouvé și a lui Grillparzer trebuie să se aplece când vrea să pășească în garderoba modestă, vorbele, cari au să fie șoptite, se aud prea tare și de actorul, care n'ar avea voie să asculte, încât te miri că nu-l răspunde, lumina răspândită pe scenă cu zeci și zeci de nuanțe, lipsește și — priviți, priviți, vă rog, cu câtă veselie urmărește unul și altul scenele cele mai sguduitoare!

Dar Agatha Bârsescu nu ia în seamă amănuntele acestea. Nu le ia în seamă fiindcă nu vrea să le ia în seamă. Nu vrea să le ia în seamă fiindcă ar fi dureros să le ia în seamă. Dureros și pentru ea și pentru noi.

Căci Agatha Bârsescu cumpănește cui și cum vorbește. Ea știe că suntem niște biețe ființe o-

menești, cari avem dragoste să ne ridicăm din întuneric, ea știe, că ochii noștri lănesc după lumină, ea știe, că mâinile noastre să întind după o propteză, ea știe că inimile noastre bat mai tare, când se apropie de noi.

O, da! Nu e Burgtheater-ul din Viena și nici Csartheater și nici teatrele din Berlin sau din America! Nu sunt nici directorii teatrali ai acestor teatre: Nu e nici Wilbrandt și nici Conrad și nici alții cu pungile doidora de parale.

Directorii, cari au rugat-o să pășească acum pe scenă, sunt rește oameni, cari își permit luxul din când în când să se gândească, pe lângă munca lor grea de profesori sau directori de bancă, și la »teatrul« nostru național. N'au îndemnarea recerută pentru directorul de teatru, cunoscut în apus, dar au — inimă. Și inima prețuiește mult.

Inima poate vorbi altel inimii. Și inimile pot să se înțeleagă.

... Și a venit odată Agatha Bârsescu prin ținuturile noastre și ne-a văzut toate tainele sufletului nostru. Și a simțit că aici poate să sădească sămânța faptelor bune. Și și-a zis: »Ce-ar fi de aș porni din oraș în oraș, să propovăduiesc dragostea față de ce este frumos și bun? Ce-ar fi dacă aș da mâna cu oamenii aștia? Căci simțesc că ei așteaptă pe preoții adevărați ai artei!«

Și a pornit...

Ascultați-o, căci e o preoteasă. E preoteasă, care duce cu ea focul nestins al dragostei față de neam.

Când simțiți că vi-se umezesc ochii de lacrimi — plângeți, nu vă fie rușine. Lacrimele astea vă ușurează. O, e atât de dumnezeiesc să suzi graiul neamului tău rostit frumos și cu toată vâpala inimii curate!

Când simțiți florul, care vă străbate, urmăriți-l, Dați-vă samă de el! Să nu-l lăsați să se plardă. Ar fi un talent, care e îngropat fără nici o roadă în pământul întelenit.

Imi aduc aminte de cele dintâlu simțeminte, cari le-am avut, când am auzit pe scenă românească cuvânt românesc. Sau când am văzut pe Agatha Bârsescu pentru primadată jucând în Brașov. Jucă în nemțește — dar sângele imi svăcnea mai tare și imi spunea: »E româncă!« Și căutam să prind privirile strănilor și căutam să le tâlmăcesc și deslăfram: »Româncă asta știe să joace!«

Și de o vedeam în »Dama cu camellie«, murind la Armand în brațe, sau aruncându-se în mare în Made »Sappo«, sau încununând capul lui Ingomar cu flori, în »Fiul pădurii«, pe lângă florul, care mă cuprindea văzând jocul ei de scenă, mă cuprindea alt fior, care-mi răsună în suflet: »E româncă!«

Ve-ți zice: plăcerea estetică a fost influințată de interese streine artei. Imi ve-ți veni cu teoriile estetice, căutând să-mi dovedeți că naționalismul e dezastruos pentru gustarea operei de artă.

...Și totuși...

»E româncă!«

Și fiindcă e româncă și fiindcă e artistă, adorați-o de două ori.

mijlocul căreia trăim, cine e și cine nu e bărbat și român adevărat între noi, pe cine nu mai poate să se razăme neamul românesc, care va trăi, mult va mai trăi și-și va aduce aminte de ceice s'au expus pentru el cum noi ne aducem aminte de cei vrednici dintre înaintașii noștri.

Vorbirea dlui deputat V. Goldiș, pe care vom publica-o în întregime, a făcut adâncă impresie chiar și între unguri. Cel dintâiu care i-a recunoscut importanța și temeinicia, a fost contele Apponyi, care ținând să răspundă îndată deputatului Radnei, și-a început vorbirea prin cuvinte elogioase la adresa dlui Goldiș, care cel dintâiu a pus această mare chestie — alcoolismul — în discuția parlamentului ungar.

Despre aceasta însă presa maghiară n'a luat notă.

Tot așa: tace și asupra cazului, că Dr. Auszterveil László din Arad, în numele societății de temperanță din Arad i-a trimis o adresă plină de omagii, pentru chipul inteligent cum a tratat în dietă chestia alcoolismului.

Budgetul Austriei. Ieri s'a prezentat în camera austriacă, în cadrul obișnuitului expozen financiar, proiectul de buget pe 1909. Acest proiect a fost alcătuit încă de guvernul Beck și se încheie cu un plus de 61.000 cor. Suma aceasta mică în bilanțul de 2-3 miliarde dispare deplin.

Adunări »mute«. În Germania noua lege despre întrunirile publice, după cum se știe, oprește oratorilor întrebuintarea limbei polone. O lege, fără îndoială, fără seamăn de barbară. Oropsitul popor polon însă în ciuda sălbatecelor prigoniri, stăruie cu îndârjire crescândă în eroica luptă națională ce duce. În zilele trecute au dat o duioasă dovadă despre cum își iubeste un popor conștiința limbă. În adunările lor publice din Duisburg și Ruhrort, fiindcă în urma opreliștei amintite nu puteau să-și în-

trebuințe în grai limba, ei au tipărit vorbirile oratorilor și le-au împărțit între public. După ce au citit cu toții vorbirile; președintele adunării a scris textul *moțiunii* pe o tablă, iar adunarea a dat expresie aprobării sale prin semne mute. Văzând aceasta procurorul s'a infuriat nespun și a dat în judecată pe organizatorii adunării. Tribunalul din Duisburg însă a achitat pe acuzați, căci n'a putut să constate violarea legii, care dispune opreliștea numai pentru întrebuintarea în grai a limbei polone.

Noi ne bucurăm de palma meritată ce-a primit-o procurorul, și dacă glasul nostru ar putea să răzbată până la poporul polon, frate cu noi în suferință, i-am trimite în sufletește îmbărbătări.

Congrua preoției catolice. Majestatea Sa l-a primit ieri în audiență particulară pe ministrul Apponyi, care i-a relatat asupra mai multor chestii aparținătoare resortului său. Ziarele ungurești afirmă că ministrul ar fi prezentat M. Sale și proiectul de lege asupra congruiei preoției catolice. Se crede că mult trăgănata chestiune a congruiei va fi rezolvită cât mai curând și că preoții vor fi răsplătiți pentru lădeluaga lor așteptare primind într-o singură sumă ratele de congruă retroactiv dela 1 ianuarie 1908.

Boicotul.

(*) Turcii au găsit leacul împotriva perfidiei diplomației austro-ungare: ce atâta schimb de note diplomatice, meetinguri cu moțiuni pe toată gama indignării și revoltei ori amenințări că așa și pe dincolo?... Toate acestea nu fac efect asupra lui Aehrenthal. *Boicotul* pornit în Turcia împotriva mărfurilor austro-ungare a avut însă efect aproape neașteptat, surprinzător. Toată Austro-Ungaria este alarmată și îngrijorată. Turcii au lovit adică cuiul drept în cap.

I-a lovit pe austro-ungari acolo unde-i mai doare: *la buzunar!*

Mărfuri de sute și sute de milioane austro-ungare stau nedesfăcute prin porturile

turcești. Comande enorme făcute la fabricile și marii industriași din Austro-Ungaria au fost revocate, iar mai alaltăieri ne veni știrea că într'un port otoman nu s'a putut descărca nici mărfurile cari sosiseră sub pavilion englez, din cauză că se aflase apucături: mărfurile erau de proveniență austro-ungară și fuseseră încărcate pe vapor englez numai pentruca astfel doar doar vor reuși să scape de boicotul — *hamaliilor turci!*

Da, *hamalii* turci fac Austro-Ungariei griji și încurcături mai mari decât ar putea să facă diplomația și chiar miliția turcească. În urma curentului pornit de junii turci, muncitorii (cari descarcă) de prin porturile turcești (Constantinopol, Smirna, Salonic, etc.) refuză să descarce mărfurile de pe vapoarele austro-ungare; ba nici luntrașii nu vor să ajute debarcarea persoanelor cari sosesc pe vapoare austro-ungare! Oricât de bine i-ar plăti... Iar muncitorii de altă naționalitate (greci, armeni, italieni etc.) din spirit de solidaritate, dar mai ales de sfântă frică, nu îndrănesc nici ei să pună piciorul pe vapor austro-ungar.

Iată cum *hamalii* cari cară saci țărag dungă peste socotelile tuturor diplomaților, iată cum prin pasivitate se poate determina ruina unui stat chiar.

Nu se îndoiește adică nimeni, că dacă boicotarea aceasta mai ține, câteva luni numai, comerțului și industriei austro-ungare i-se dă o mare lovitură. Casele de comerț și firmele industriale cele mai mari au să dea faliment și pe piața financiară se poate produce un adevărat dezastru.

Mai ales dacă celelalte state din Balcani (Serbia, Bulgaria, și Grecia) vor imita și ele pilda arătată de turci.

Iar dacă, în urma curentului austro-ungar ce s'a pornit prin atâtea meetinguri, s'ar întâmplă ca și în România comercianții și industriașii să boicoteze mărfurile austro-ungare, atât perfidia lui Aehrenthal cât și rapacitatea și selbăția oligarhilor maghiari, ar fi resbunată amar.

Până și politicienii maghiari optuși la cap, au înțeles primejdia aceasta. Ni-se spune adică din cercuri parlamentare, că fruntașii partidelor ungurești, chiar lei ca Ugron și năbădăioși ca Somogyi, sunt foarte alarmați, fiindu-le frică să nu se declare un boicot și în România. Ei nu au ezitat să mărturisească în fața deputaților români chiar, că un boicot al României l-ar suporta mai greu — Ungaria.

Iată deci, li-a venit și fraților din România momentul în care ar putea să respalțească cu vârf și îndesat, toate mizeriile ce diplomația lui Aehrenthal și șovinismul unguresc a căsunat României și — nouă.

Ce vor face frații noștri, nu putem ști. În tot cazul vor face ceace le dictează interesele superioare ale statului și mândria națională.

Că e artistă o credeți: Urmăriți-o pe scenă. Că e româncă o simțiți: Nu trebuie să mai stați la îndoială.

De n'ar fi fost româncă n'ar fi venit în mijlocul nostru. De n'ar fi fost româncă i ar fi apărut toate în lumina ridicolă a prezentului, căci — de ce să n'o mărturisim? — avem atâtea amănunte ridicole în viața noastră, vai, atâtea amănunte ridicole.

E vorba să ni-le ascundem, să le nimicim cu timpul. E vorba să se găsească oameni, oamenii providențiali, cari să ne *smulgă* din ridicolul acesta, e vorba să pornim pe cărările cele bune, cari să ne ducă la limanul visat de cei mai buni ai noștri.

De aceea — în rânduri toți căți simțiți românește! Sunați trâmbițele de alarmă! chieșțați pe câmpul acesta pașnic, dar strălucit de luptă, pe toți ai noștri.

Dați-vă osteneala și trageți în revistă pe toți cu cari trăiți în nemijlocitate apropiere.

De ați băgat de seamă o vorbă, o privire de dispreț față de ce este românesc la un consăngean de al vostru, luați-l de mână, dați-i putere, — duceți-l în fața jocului artistice române și priviți în ochii aceleia, care se clătina. Căutați cuvintele cele mai potrivite, privirile cele mai

eslate, fețele cele mai frumoase, ca să i arătați că a greșit când s'a clătina în credința lui.

Gândiți-vă, nu o faceți pentru el singur. O faceți pentru generații întregi. Nu veșteți, că omul are părinți și frați, surori și rudeni? Nu știți puterea fermecată a unui sămbure aruncat într'un pământ roditor?

La muncă deci!

Pentru pământ, pentru artă, pentru libertate!
Pro ara, pro arte, pro libertate! Căci acestea trei s'au strâns deolaltă și nu se poate tachipui o înflorire a uneia, când cealaltă e subjugată. Pământul și arta ne vor aduce libertate!

Alerțați la teatru românesc! Ascultați, priviți și simțiți. Acesta e cel mai bun răspuns, care se poate da oricărui cruciadă de exterminare împotriva noastră ca neam. Căci, de nu ne vom ști entuziasma pentru artă, pentru cele mai înalte gândiri ale sufletului omenesc, nici nu vom avea dreptul să trăim ca neam.

Și tu, Agatha Bărsescu, care cutreieri Ardealul nostru și vezi cam lăcrămează ochii noștri, prinde o lacrimă de astă și păstrează-o. Cu ajutorul ei vei putea muta muniții din loc.

Lipsca 1908, Decembrie.

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofone, la

FALK IMRE se pot procura cu plătere în rate

►► **Mare atelier mechanic de reparaturi.** ►►

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoare.

Cu stimă: **Falk Imre, K o l o z s v á r, str. Deák Ferencz nr. 30.**

Junii turci și politica externă a Imperiului.

„Sura-i-Umet“, organul tinerilor-turci, are un articol foarte important cu privire la politica externă a Turciei.

„Politica externă a Turciei de astăzi, scrie „Sura-i-Umet“, nu diferă de cea a vechiului regim. Amânări și inspirații de afară, cari aduc cel mai mare rău Porții. Această politică nesăbuită a avut ca consecvență independența Bulgariei, anexarea Bosniei și a Herțegovinei, precum și cea a Cretei. Guvernul actual nu face o politică externă conformă cu interesele imperiului.

Pentru presa turcă, eră periculos ca să fie față de bulgari tonul lui „Daily Graphic“.

Englezii n'au urmărit altă politică în imperiul nostru decât aceea a propriilor lor interese. Impăcarea cu Bulgaria trebuie făcută cât mai curând, amânarea tratativelor este un obicei al vechiului regim“.

„Sura-i-Umet“ mai declară că Turcia are nevoie de prieteni pentru ca să poată vindeca rănilile adânci ale absolutismului.

Boicotul împotriva mărfurilor austriace ziarul îl crede ca foarte logic. Grație boicotajului, Austria va fi nevoită să trateze cu Turcia, dându-i compensații.

Deschiderea parlamentului se apropie, și toți otomanii au drept să ceară guvernului o politică mai rațională și mai conformă cu propriile interese ale imperiului.

Alianța cu sârbii și muntenegrenii e necesară pentru Turcia numai în chestii economice.

Reorganizarea flotei turcești.

Amiralul englez Cross a fost însărcinat de guvernul turcesc cu reorganizarea flotei.

Ziarele turcești laudă alegerea guvernului și mulțumește Angliei pentru bunăvoința ce a arătat Turciei, acordând permisiunea amiralului să vină la Constantinopol.

Independența Bulgariei periclitată.

Toate ziarele din Sofia dau o campanie aprinsă în contra tăcerii cu care guvernul actual învâlcă tratativele cu Turcia.

Deputatul Stambolinaki a interpellat în Sbornie pe ministrul Leapeff ca să se explice asupra rezultatului ce-a obținut în convorbirile sale cu Kiamil Pașa și delegații Porții.

E o săptămână și câteva zile de când Leapeff e la Sofia, și n'a transpirat nimic asupra tratativelor. D-lui deputat Stambolinaki până astăzi nu i-s'a dat nici o explicație cu privire la interpelarea sa.

Tăcerea aceasta e foarte semnificativă. Prin Constantinopol și Sofia circulă fel de fel de zvonuri. Se spune că Leapeff ar fi cedat Porții asupra mai multor puncte, fapt care exasperează pe șovinștii din Sofia.

Kiamil Pașa a anunțat prin organul său „Joni-Gazeta“, că Turcia va primi 40 de milioane franci pentru tributul Rumeliei orientale și 40 de milioane pentru căile ferate; cât privește celelalte puncte, ele vor fi discutate în ședința viitoare. Pe de altă parte ministrul turc Nuradunghian în interviuul ce l-a acordat corespondentului din Constantinopol al ziarului „Vecerna Pošta“, a declarat că Turcia, într'adevăr, a cerut mult Bulgariei, a cerut aproape 500 de milioane, și nu s'ar îndura ca să cedeze mai puțin de 200 de milioane.

Aceste sunt declarațiile ce au făcut delegații turci. Cei bulgari însă până astăzi n'au spus nimic.

Un ziar declară această purtare a guvernului drept aceea a unui regim neconstituțional, și mai ales că guvernul actual este democrat.

E o criză în guvern, și explicațiile sunt foarte defavorabile pentru Bulgaria. Guvernul explicându-se, căderea lui e iminentă, ori mai probabil îi urmează un guvern de coaliție care să scape Bulgaria de criza periculoasă prin care trece.

Ședința literară publică a seminarului din Arad,

aranjată în memoria arhi-episcopului și mitropolitului Andreiu baron de Șaguna.

Tinerimea dela institutul ped-teol. din Arad, invită cu toată onoarea la ședința literară publică, ce va aranja întru memoria marelui Andreiu baron de Șaguna, — Duminecă în 30 Noemv. — 13 Dec. a. c., în sala festivă a institutului.

Inceputul la 3 ore d. a. — Intrarea e liberă.

PROGRAMUL :

1. »Imnul lui Andreiu« de D. Cunțan, executat de corul institutului.
2. »Cuvânt de deschidere« (Imn religios) de d! prof. A. Sădean.
3. »Viața mitropolitului Andreiu baron de Șaguna«, de L. Cioban ped. c. IV.
4. »Dorobanțul« de G. Coșbuc, decl. de C. Fărcaș ped. c. II.
5. »In natură« de Costescu, executat de corul institutului.
6. »Activitatea mitropolitului Andreiu baron de Șaguna«, de Gh. Andru teol. c. I.
7. »Carol al IX-lea« de G. Coșbuc, decl. de V. Popovici teol. c. III.
8. »Hora Griviței«; executat de corul institutului.

Din străinătate.

Reorganizarea marinei franceze. Desele și regretabilele accidente care au avut loc în ultimul timp în marina franceză, au atras după ele, după cum se știe, mai întâi demisia fostului ministru Thomson, iar acum de curând destituirea amiralului Germinet, comandantul escadrei din Marea Mediterană.

După ultimul accident întâmplat chiurasatulul »Condé«, amiralul Germinet, asupra cărui plană oarecare responsabilitate, s'a crezut că să acorde un interview unor jurnaliști, cărora le-a destăinuit lucruri care trebuiau făcute cu atât mai mult cu cât o bună parte din responsabilitatea lor, cădeau asupra lui însuși.

În urma acestei călcări de regulament, amiralul a fost scos din postul de șef al escadrei din Marea Mediterană și pus în disponibilitate.

Chestia amiralului Germinet a fost adusă chiar în Camera franceză de către deputatul amiral Bienaimé.

Odată hotărâtă însă, destituirea amiralului Germinet a rămas definitivă.

În locul lui se crede că va fi numit sau vice-amiralul Boné de Lapeyrière, actualul prefect maritim de Brest, sau viceamiralul Jauré Gurberry, comandantul escadrei de nord.

După cum se vede noul ministru, Picard, repetă același viguros gest pe care fostul ministru Pelletan, l-a făcut cu amirali Servan Maréchal și Bonnière de Beaumont.

Destituirea amiralului Germinet însă, care se bucură de o mare popularitate la Toulon și în cercurile maritime franceze, a produs o adevărată consternare în opinia publică.

Mișcarea revoluționară în Franța. Corespondentul din Paris al ziarului berlinez „National Zeitung“ scrie că revoluționarii au pierdut foarte mult teren de pe urma întreprinderilor din vara trecută: răscoala armată dela Vigneux-Traveil și greva lucrătorilor dela uzinele electrice din Paris. Reformiștii, adică socialiștii, cari păstrându-și idealul comunist nu vor să se apropie de el prin lupte revoluționare, ci pe calea evoluției pașnice, precumpănesc tot mai mult în mișcarea muncitorilor.

E lucru de laudă, căci regaliștii credeau că au cei mai buni aliați în revoluționarii din sindicate.

„L'action française“ a regaliștilor scrie în zilele din urmă:

„Confederația generală a muncii“ (C. G. T.) poartă lupta cu toate armele, ce are, dar nu ea

a început atacul — ci vinovatul, răspunzător, e statul republican. Acest adevăr încep a-l pricepe muncitorii din Paris. Spănzurarea bustului republicei înaintea „Bursei Muncii“ e faptul cel mai însemnat al istoriei noastre dela 14 Iulie 1789 încoace“.

În adevăr e o înștișare vrednică de amintire, deoarece unii anarhiști ca Gustave Hervé s'au rostit cu tărie pentru luptă împotriva regimului republican. Multimei însă nu i-a plăcut demnul, ci a descurat o, căci poporul privește regimul republican ca o dogmă ce nu trebuie atinsă nici cât de puțin. Iată de ce puterea reformiștilor e, din ce în ce, mai mare, căci la partea lor sunt toți oamenii cu saun la cap, ca în orice țară, sunt majoritatea. Căpeteniile reformiștilor sunt capete liniștite, ca Millerand, Briand Viviani și au ținut înainte în ciuda tuturor amenințărilor și atacurilor la idealul lor pașnic. Poporul le e mulțumitor pentru acest caraj celălalt nesc. Tot așa de bine văzuți sunt și acei muncitori cari au spărat întotdeauna lupta pașnică pe terenul economic, împotriva științei anarhiștilor de-a împinge la războin pe terenul politic, economic și social, atacând și patria.

Iată ce-a scris Jules Guerde:

„Dacă puneți condiție celor ce vor să intre în sindicate, să crează în vre-o dogmă (de pildă antimilitarism sau antipatriotism) desbinați sindicatul, alungând din el pe acei cari nu sugă astfel“.

Tot așa zice Koufer, secretarul general al sindicatului tipografilor:

„Lucrarea antimilitaristă, antipatriotică a federației, e piedecă la dezvoltarea sindicatelor. Ei jignește părerea multor muncitori, cari înțeleg totul altfel rostul sindicatelor“.

Amândoi cer altă tactică, dacă se voiește sprirea sindicatelor.

Guvernul știe foarte bine slăbiciunea revoluționarilor și de aceea nu întreprinde nimic împotriva sindicatelor, neajungându-le libertatea și drepturile. Trebuie să se desvolte, căci cu cât mai spor numărul membrilor sindicatelor, cu atât vor căpăta putere, iar elementele revoluționare vor pierde terenul. Dar tot odată va lua măsuri de înfrânare împotriva a orice călcări de lege ce-u săvârșă cutare sau cutare ias fie prin vorbă, prin scris sau prin fapte.

Aceasta e programul lui Clemenceau, care a dovedit că are și energia de a l pune în lucrare.

Declarațiile lordului Rosebery cu privire la pericolul german. Cititorii noștri își amintesc desigur de faimosul discurs pe care lordul Roberts îl ținea mai acum câteva zile și prin care importanța personaj politic englez dădea alarma asupra unei eventuale năvăliri germane în Anglia.

Discursul lordului Roberts n'a rămas fără nici un răsnet. După diferitele comentarii făcute de presa întregii lumi, iată că un alt mare om politic englez, lordul Rosebery pronunță un discurs care nu poate fi privit decât ca un corolar natural al discursului lordului Roberts.

Dumineca trecută a avut loc la Edimburg distribuirea premiilor la soldații din diferitele regimente ale garnizoanei. Premiile erau oferite de către lordul Rosebery, care îmbrăcat în uniformă de colonel prezida serbarea.

Cu ocazia aceasta Rosebery a pronunțat un discurs, în care a făcut o expunere amănunțită a politicii internaționale și din care extragem următorul interesant pasaj.

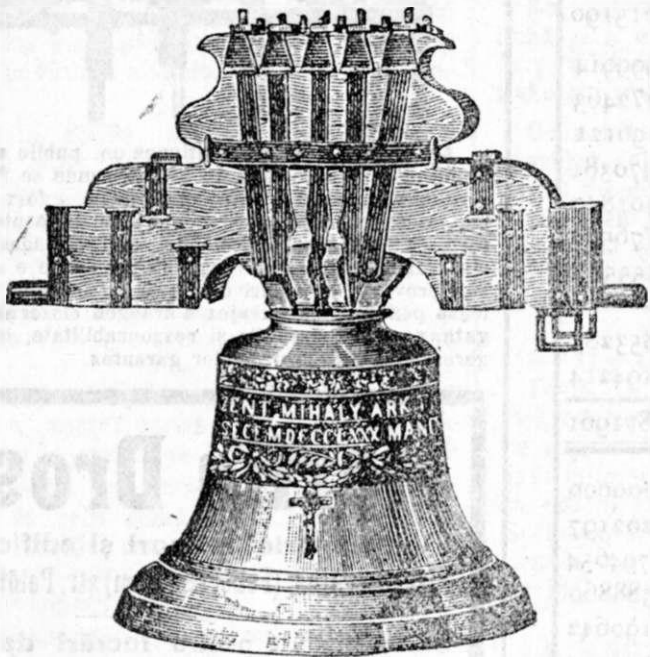
„O invazie germană în Anglia nu ar fi posibilă decât atunci când vom fi atacați pe neașteptate în mod trădător. Acest gen de atac însă este de neerezut, cu toate că ași fi curios să văd, deoarece actualmente plutesc în aer o multime de discuțiuni contrarii dreptului omului precum și altele îndreptate contra noastră în cazul când ne-ar fi lipsit flota pe care o posedăm. Aceste versiuni trebuie să le credem cu atât mai mult cu cât mai zilele trecute un ziar vienez propunea ca mijloc de a ne distruge flota, strategia de a ne-o ataca când facem manevre“.

Cuvintele lordului Rosebery vor produce desigur o mare senzație în Germania, cu atât mai mult cu cât lordul Rosebery este o persoană din cele mai bine văzute la carte și care până acum a arătat cea mai mare bunăvoință guvernului german.

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote)
de construcția cea mai nouă cu sul sucitor
în Sighișoara (Schässburg-Segesvár)

PIAȚA DE SUS NR. 168.

Firma aceasta există de la anul 1822 și s-a bucură de un renume bun; să recomandă deci tuturor comunelor bisericesti pentru
a lifiera și repara clopote
de toată mărimea cu coroane de stejar ori fer legat; face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primește și în rată.

Prima fabrică din Ardeal pentru instrumente chirurgice, pansamente, instrumente optice, cuțite, briciuri și mașini pentru ortopedie (pentru îndreptarea trupului).

Mare depozit de instrumente medicale bandajii pentru hernie și pentru pânțele, ochișoare veritabile franceze, cele mai fine cuțite englezești svedeze și de Solingen și briciuri, mașini ortopedice marca Gillette, picioare artificiale, cordonul numit Diana și specialități franțuzești.

Deutsch Miksa

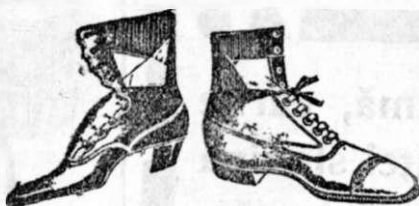
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 7 szám
Atelierele fabricel în strada
Petőfi numărul 2.

Preț curent gratis.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

- Ghete de șevro pentru domni . . . K 11.—
- „ „ box „ „ „ „ K 11.—
- „ „ șevro pt dame cu bumbi K 10.50
- „ „ „ „ „ cu șirete K 9.50
- Jumătăți de șevro pentru dame . . K 8.—
- Ghete tari de muncitori dela . . . K 6.80
- Ghete de copii dela K 3.—

Material de I-a clasă.

Bănci de școală

de diferite sisteme, mai ales se recomandă cele solide și ieftine, bănci de școală cu două locuri de șezut

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță mică, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors bancă prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte zile. Modele se trimit la dorință. Bănci de probă sunt în atelier de măsur al lui

Nagyszében, Elisabetgasse 53.

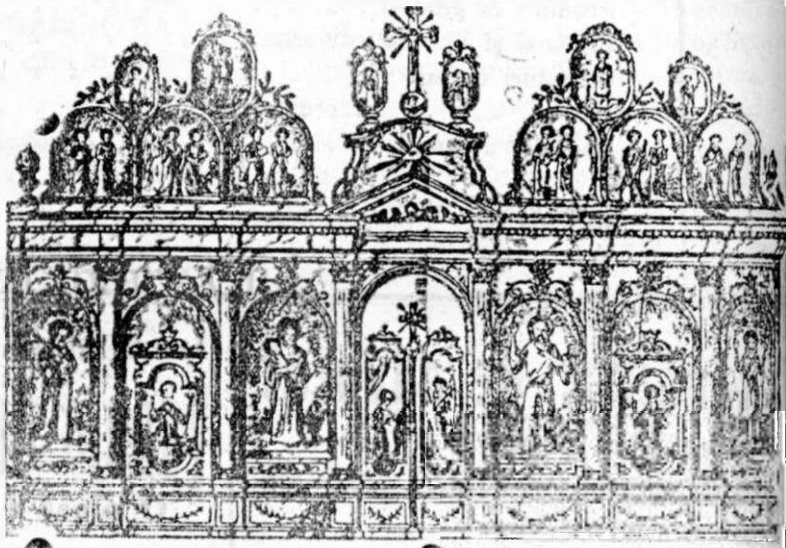
Wilhelm Konnerth

Cel mai mare institut de industrie artistică bis. din Ungaria.

Lewisch Robert

sculptor și arhitect de altare

Szombathely.

Face tot felul de mobilier de biserică, așa ca:

Iconostase și altare — statui de piatră și lemn — amvoane și scaune de spovedanie — sicriul Domnului, grota Mariei de Lour — cristelnițe, icoane de stațiune — sculptură în relief sau pictură — străni — pictură de biserică și altare.

Renovează în stil altare vechi, amvoane și statui, auroște și marmorează

Preț-curent, proiect de budget și planuri gratis. Dacă sunt chemat pentru examinarea lucrului, mă duc ori-unde pe cheltuiala mea proprie.

Dubinievicz Oszkó

comerțiant de articole medicale chimice și parfumerii

Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Recomandă în prețurile cele mai ieftine

Esențe de rom și licheuri cu prescripții de prețuri

Văpseli mirositoare

Parfumuri, pudre, săpunuri din țară și străine

Gazete pentru instrumente de manicurare și parfumerii

Petrol-China

cel mai bun mijloc contra mătreaței a căderii părului și cărunțirii. Prețul Cor.